

værgemålet, hvilket formentlig i praksis typisk bør ske.

De individuelle ordninger, som værgemålsreformen lægger op til, gælder imidlertid ikke ved fratagelse af den retlige handleevne efter § 6, idet værgemålet i disse tilfælde altid omfatter alle økonomiske forhold. For § 6-værgemålene gælder ifølge lovforslaget derfor de samme særegne om selverhverv, gaver, friarv og selvstændig næring som for de umyndige unge, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 11.2.2. og 11.2.3.

De gældende regler om selverhverv, gaver, friarv og selvstændig næring er videreført i lovforslaget, men med de ændringer for så vidt angår de umyndige mindreårige, som er beskrevet nedenfor i afsnit 11.2.2. og 11.2.3. Endvidere er som en konsekvens af bestemmelsen i lovforslagets § 25, stk. 3, som vedrører værgens mulighed for at overlade den, der er under værgemål, penge til egen rådighed til at sørge for sine egne behov, indsat en regel i § 42, stk. 1, nr. 3, om, at umyndige selv råder over, hvad værgen har overladt dem efter § 25, stk. 3.

I overensstemmelse med udvalgets forslag har Justitsministeriet undladt at medtage en regel svarende til myndighedslovens § 38 vedrørende indgåelse og ophævelse af arbejdsaftaler, idet denne bestemmelse næppe anvendes i praksis. Fratagelse af den retlige handleevne efter lovforslagets § 6 medfører ikke i sig selv indgreb i muligheden for at indgå arbejdsaftaler, som hører til blandt de personlige anliggender. I tilfælde, hvor en person er under § 5-værgemål vedrørende personlige forhold, har derfor såvel den, der er under værgemål, som værgen adgang til at indgå og ophæve arbejdsaftaler.

10. Voksnes ugyldige aftaler

10.1. De gældende regler

Hvis en umyndiggjort selv indgår en aftale, som ligger uden for dennes mulighed for at forpligte sig ved retshandler, bliver aftalen som hovedregel ugyldig, jf. myndighedslovens § 43. Regler om det økonomiske opgør som følge heraf, hvis medkontrahtenten har opfyldt sin del af aftalen helt eller delvis, findes i myndighedslovens § 44.

En ugyldig aftale kan dog blive gyldig, hvis den efterfølgende godkendes af den pågældende selv, der i mellemtiden er blevet myndig, eller af værgen.

Hvis en person, der uden at være umyndiggjort, mangler evnen til at handle fornuftsmæssigt på grund af sindssygdhed, åndssvaghed, forbigående sindsforvirring eller lignende, og hvis denne indgår en aftale, er aftalen ifølge myndighedslovens § 65 ikke bindende for vedkommende. I bestemmelsen er endvidere fastsat regler om det økonomiske opgør som følge heraf.

Endelig findes i aftaleloven en række ugyldighedsregler, jf. herom betænkningen side 340.

10.2. Reglerne i lovforslaget

10.2.1. Voksne umyndiges ugyldige aftaler

De gældende regler i myndighedslovens § 43 og § 44 er gentaget i lovforslaget med visse ændringer af sproglig og redaktionel karakter.

10.2.2. Andre ugyldige aftaler

Forslaget om, at der kan iværksættes værgemål uden fratagelse af handleevne efter § 5, og forslaget om, at samværgemål ikke medfører, at den, der er under samværgemål, mister sin retlige handleevne, har givet udvalget anledning til særlige overvejelser om bestemmelsen i myndighedslovens § 65, idet dispositioner, som måtte blive foretaget af personer under sådanne værgemål, i givet fald vil skulle vurderes i relation til aftalelovens ugyldighedsregler og bestemmelsen i § 65.

Udvalget har foreslået at bevare den gældende regel i myndighedslovens § 65 med visse sproglige ændringer og til en vis grad slække på kravene til beviset for den pågældendes mentale tilstand på aftaletidspunktet, jf. nærmere de specielle bemærkninger til lovforslagets § 46.

11. Værgemål for børn og unge

Det er normalt forældremyndighedens indehaver, der er værge for et barn eller en ung under 18 år, og reglerne om værgemål for denne persongruppe har derfor nær sammenhæng med myndighedslovens regler om forældremyndighed.

De gældende bestemmelser om værgemålets retsvirkninger, værgens retstilling, bestyrelse og anbringelse af formuen m.v. for børn og unge svarer imidlertid i vidt omfang til de regler, som gælder for voksne under værgemål, og dette er også tilfældet efter reglerne i dette lovforslag. Justitsministeriet er på denne baggrund enig med udvalget i, at det er mest hensigtsmæssigt, at bestemmelserne om værgemål for mindreårige findes sammen med reglerne herom for voksne i en lov om værgemål, og lovforslaget indeholder derfor også disse regler.

Udvalget har endvidere i betænkningen foreslået, at de gældende regler om forældremyndighed og samværsret i myndighedsloven uden ændringer af indholdet omskrives til en ny lov.

Siden Myndighedslovsudvalgets afgivelse af sin betænkning har Justitsministeriets Forældremyndighedsudvalg afgivet betænkning nr. 1279/1994 om fælles forældremyndighed, samværsvanskeligheder og børnesagkyndig rådgivning. Udvalget har bl.a. haft til opgave at vurdere, om adgangen til fælles forældremyndighed bør forandres, og om der er behov for ændring af reglerne vedrørende ophævelse af fælles forældremyndighed. Da et lovforslag om en ny lov om forældremyndighed og samvær (L 176) netop er fremsat, findes det mest hensigtsmæssigt, at en omredigering af bestemmelserne om forældremyndighed og samværsret i myndighedsloven ikke